

Större järnvägsolycka vid södra Loire.

Det är klockan 06.39 tisdagen den 21 mars år 2000 som larmcentralen för södra Loire mottar ett larm om att ett tåg läcker ut gas. Räddningstjänster från Saint-Galmier beger sig till platsen. Järnvägsbolagets ledningscentral bekräftar att en tågurspårning med ett godståg har skett, inga hade blivit skadade vid urspårningen. Järnvägstrafiken var stoppad längs linjen. Första brandbefälet på plats observerade ett större gasutsläpp från en av godsvagnarna. Han rapporterade till ledningscentralen: "Järnvägsolycka med farligt gods inblandat, ett giftmoln i området". Han begär förstärkning till platsen. Inom 200 meters radie från olycksplatsen finns fem bostäder. Tågföraren och de boende närmast olycksplatsen hade satts i säkerhet. Ytterligare ledningsnivåer larmades: borgmästaren och den regionala ledningscentralen i Lyon. Den lokala ledningscentralen ökade beredskapen. I samverkan med polisen utfördes rekognosceringar. En helikopter från Sécurité Civile rekvirerades för att genomföra bedömningar från luften vad gäller hotade sektorer. Befolkningen i närområdet uppmanades att hålla sig inomhus. Personal från specifika keminsatsgrupper utrustade med kemskyddsdräkter, fick i uppgift att identifiera kemikalierna.

Klockan 09.00 hade man fått fram följande fakta om olycksplatsen:

- 19 av 35 järnvägsvagnar har spårat ur. Vissa av dem innehåller farligt gods. Fyra vagnar med salpetersyra hade rämnat eller läckte ut gas.
- En vagn med fluorvätesyra (23 ton 70%-ig), verkade vara oskadd men låg upp och ner i slutningen ner till floden Coise. En vagn med styren hade inte spårat ur.

Flertalet personer var nu på plats. Massmedia som var på plats togs om hand av ett brandbefäl. Arbetet med överpumpning, oskadliggörande av lasterna etc. som hade utarbetats av experter från kemföretagen Atochem och Rhodia, ledde till att räddningstjänsten fick i uppgift att lösa olika arbetsmoment. De vagnar som spårat ur var svåra att komma åt, då de fanns mitt på ett område med ångar och åkrar. Rekognosceringarna kunde visa sig vara farliga. Molnet breddade långsamt ut sig i riktning mot nord-nordost, mot en sektor med plan terräng och glest befolkad.

Giftmolnet stoppas upp av vattenridåer och markföroreningarna stoppas av invallningar, diken och kalk som spridits ut över marken. Mätningar och analyser av mark och luft genomförs varje dag. 50 ton kalk sprids ut runt vagnen med fluorvätesyra, för att minska föroreningen av floden Coise om ett utsläpp skulle äga rum. Räddningstjänstpersonal fanns runt riskområdet för att övervaka det hela. Följande dag äger ett möte rum för att planera de arbetsuppgifter som skall utföras, enligt analysgruppen. Man ger hög prioritet åt arbetet med de vagnarna som innehåller kemikalier. En väg skall byggas för att komma åt skadeplatsen. Evakueringen av de 250 personerna som bor på ett ålderdomshem genomförs.

Under torsdagen evakuerades befolkningen runt en radie på 1600 meter från skadeplatsen. Bärningen av vagnen med fluorvätesyra genomförs. Ytterligare kemresurser anländer till platsen. Arbetet avbryts klockan 18.00 och befolkningen får tillfälligt återvända hem.

Följande dag evakueras befolkningen på nytt inför överpumpningen av fluorvätesyran. Vatten tillsattes för att späda ut syran. Befolkningen tilläts återvända hem klockan 20.30.

Under lördagen tilläts de boende på ålderdomshemmet att återvända. Under de följande dagarna pumpar man över innehållet från de fyra vagnarna med salpetersyra. Onsdagen den 29 mars bärgas vagnarna som var lastade med salpetersyra. Minst 2000 m³ jord fraktas bort eller behandlas. Räddningstjänsten avslutades fredagen den 7 april.

Av: Lieutenant Colonel Robert Blanquet

Ur: Le Sapeur Pompier, juni 2000

Nyckelord: fluorvätesyra, salpetersyra, bärgning, överpumpning.